

Onderzoek over gezaghebber Isaac Wagemaker

Gezaghebber met hart en ziel voor Aruba

ORANJESTAD — Michel Bakker en Olga van der Klooster zijn weer op Aruba om verschillende onderzoeken uit te voeren voor Plantage Zorg en Hoop, Bureau voor het onderzoek naar het gebouwde erfgoed overzee in Heemstede. Een van de onderzoeken gaat over gezaghebber Isaac Wagemaker en wordt uitgegeven als boek bij LM Publishers en Editorial Charuba.

door onze verslaggever
Nadine Salas

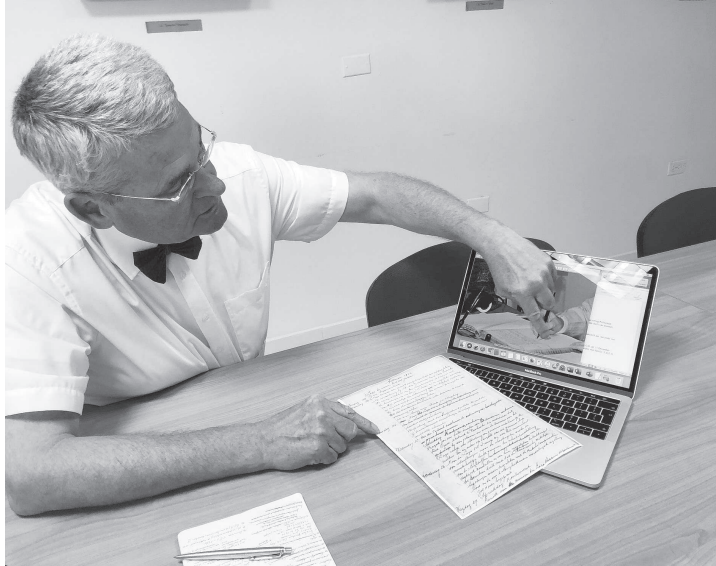

Foto: Nadine Salas

Gezaghebber Wagemaker was vanaf eind 1829 tot en met 1945 gezaghebber op Aruba. Bakker stelt dat dit met name in de tijd was dat Aruba werd wat het nu nog is, aangezien hij verantwoordelijk was voor de wegenstructuur en de belangrijkste gebouwen in de tijd dat hij gezaghebber was. "Hij heeft zoveel gedaan voor de infrastructuur en de bebouwing dat wij hem tijdens onze onderzoeken steeds opnieuw tegen kwamen", zo legt Bakker uit over het idee om het boek te schrijven. Het wordt een biografie, maar richt zich alleen op de tijd

dat Wagemaker op Aruba was. De publicatiedatum is nog niet bekend.

Onderzoek

"Het is een fascinerende persoonlijkheid, dat is wel duidelijk en hij heeft veel egodocumenten nagelaten", zegt Bakker. De onderzoeker heeft veel materiaal bestudeerd uit het archief maar ook de familie bezocht en foto's van hem ontvangen. De onderzoeker heeft alle journaals bestudeerd, foto's, correspondentie die binnenkwam en brieven die weer naar buiten gingen. Hij legt uit dat hij zich voor het boek

niet heeft gericht op de politieke aard maar meer over wat er gebeurt wanneer iemand gezaghebber is. "Wat krijg je dan op je bureau, en wat doe je ermee? En zo ontstaat dan een beeld van de mens Wagemaker."

Infrastructuur

Ook de oude hoofdweg en de brug over Spaans Lagoen waren een project van deze gezaghebber. Voorheen moest men via allerlei omwegen langs Santa Cruz over zandwegen naar San Nicolas gaan. "Hij heeft het stuk wat wij nu kennen als de oude weg, vooraf zelf ge-

Gezaghebber Wagemaker aan zijn bureau met een journaal.

lopen vanaf zijn kantoor in Oranjestad naar San Nicolas", vertelt Bakker.

Ook was hij verantwoordelijk voor de bouw van het vliegveld, een groot deel van de samenwerking met de olieraffinaderij Lago heeft hij op poten gezet en tijdens deze periode was het ook nog oorlog, merkt Bakker op. "Hij komt ook naar voren als een heel gevoelige man, die ook heel veel voor de Arubanen heeft gedaan", zegt Bakker. "Met name voor de watervoorziening was hij alsmat bezig met zijn technische ambtenaren om dam-

men te bouwen en tanki's vol te krijgen. De Landswatervoorziening stond toen maar in de kinderschoenen. Dus men was geheel afhankelijk van regenwater. Dat ging herhaaldelijk fout. Ook kwamen er in de oorlog veel militairen bij, wat het beschikbare water nog schaarser maakte. Toen kocht de regering water van de raffinaderij, omdat deze een eigen watervoorziening had. Dus de samenwerking tussen de personen Wagemaker en de raffinaderijdirecteur Lloyd G. Smit was heel bijzonder om te lezen en op te merken."

Het was bijna als de relatie tussen twee vrienden, merkt hij op. Als Wagemaker aan Smith vroeg om een barak omdat er een school in Santa Cruz moest komen, dan werd er een barak in San Nicolas afgebroken en naar San Nicolas gereden en weer opgebouwd. Allemaal met gesloten beurzen, legt hij uit. "Natuurlijk was de Lago ook wel afhankelijk van een goede relatie met de gezaghebber, dat is wel duidelijk. Maar ze hielpen elkaar en samen met elkaar hielpen ze uiteindelijk Aruba."

band die afgebeeld is op de foto kon de onderzoeker afleiden waar deze open lag. Bakker ging zoeken en heeft de pagina die op de foto werd afgebeeld teruggevonden. Het gaat om februari 1942. Op de betreffende pagina staat hij op het punt om op te schrijven dat hij met een technisch ambtenaar de uitbreiding van het vliegveld in genschouw heeft genomen. "En dan komt het wel heel dichtbij en gaat het leven. Dat is mijn doel: om hem als een levende persoon neer te zetten."

Journaals

De onderzoeker laat een foto zien van de gezaghebber in zijn werkkamer. Op zijn bureau staat een telefoon, iets wat heel weinig mensen in die tijd hadden. "Hij heeft ook heel vaak het eerste gesprek gevoerd, bijvoorbeeld het eerste gesprek met de gezagvoerder van Curaçao of die van Bonaire. Op de foto is hij bezig te schrijven in het journaal. Deze worden bewaard in het Nationaal Archief en zijn verzameld in de vier banden. Er werd dagelijks geschreven in de journaals. Aan de hand van het patroon van het gemarmerde papier en ook afgeleid van de

Hart en ziel

De *Amigoe* wil graag weten wat de lezer meekrijgt van het boek. "Ik zal er tevreden mee zijn als ik er in zou slaan om Isaac Wagemaker als iemand neer te zetten die hart en ziel voor Aruba had. In dezelfde periode zie je ook de eerste gedachten over een Status Aparte ontstaan. En dat is ook heel boeiend, want de gezaghebber had heel veel contacten met familie Eman en alle families die ertoe deden in die tijd. Dat liep over het algemeen goed, soms botste het. Maar hij wist die conflicten altijd weer op de een of andere manier op te lossen", aldus Bakker.

Opgelichte ondernemer revancheert zich met Vlaamse beachlockers

ORANJESTAD — Op MooMba Beach, bij het Hyatt, het Riu hotel en op Baby Beach zijn ze te bewonderen: de veelkleurige beachlockers van Versto Lockers. Achter deze nieuwe lockers gaat een lijdensweg van ondernemer Joey van den Berg schuil dat dinsdag breed werd uitgemeten in het Nederlandse televisieprogramma Opgelicht.

Dat verhaal begint pakweg vijf jaar geleden, als de half Arubaanse Van den Berg met zijn oom Angelo het idee krijgt om veiligheidskluisjes te gaan verhuren op het strand: zogenoemde beachlockers. Van den Berg, die enkele jaren daarvoor zijn oude woonplaats Den Haag definitief verruild heeft voor Aruba, ziet het als een gat in de markt. Dat blijkt, want binnen de kortste tijd sleept hij een sponsorcontract binnen ter waarde van 18.000 florin per maand. Van den Berg schaft vier units van elk 100 kluisjes aan van de Duitse leverancier Yoursafe24 die al één seizoen dienst hebben gedaan in het Spaanse Mallorca. Van den Berg maakt 179.000 euro over aan Yoursafe24 maar de units komen niet. In plaats van de toegezegde acht weken die de levering zou duren komt de bestelling pas na acht maanden aan. Dat betekent dat Van den Berg en zijn oom

geen inkomsten ontvangen uit het sponsorcontract, terwijl ze zelf al fors in de buidel hebben gestakt.

Out of order

Tot overmaat van ramp blijven de pinterminals te ontbreken wat betekent dat de kluisjes niet kunnen worden gebruikt. Een kwart van de 400 kluisjes zijn bovendien beschadigd, vertelt Van den Berg in de televisie-uitzending. Van den Berg probeert alles om de lockers nog aan de draad te krijgen maar een ander teken van leven dan de boodschap 'oud of order' op een scherm geven de units niet.

De units kwijnen langzaam weg. Mensen klagen over roestbakken op het strand en de overheid trekt de vergunningen in. Door tussenkomst van de advocaat weet Van den Berg dat te voorkomen maar het betekent extra kosten. De uiteindelijke genadeklap volgt als de sponsor zich terugtrekt uit het project.

Vlaamse kwaliteit

Het mag een wonder heten dat er pakweg vijf jaar na dato alsnog fonkelnieuwe lockers staan van Vlaamse makelij. Die waren 'aanzienlijk goedkoper' vertelt Van den Berg aan de telefoon. En hij

heeft ditmaal eerst een aanbataling gedaan en met het betalen van een tweede termijn gewacht tot de kasten geleverd waren. De nieuwe lockers werkten en hapereen volgens Van den Berg nooit. Anders dan bij de oude kasten de bedoeling was, kunnen badgasten contactloos betalen waarna er een munt uit de unit rolt met een QR-code die via een in de lockerunit ingebouwde scanner een dag lang toegang geeft tot de kluis. Hotels kunnen vouchers geven aan hun eigen gasten die op dezelfde manier toegang geven tot de lockers. Van den Berg kan alles op zijn mobiele telefoon volgen.

Aanbetaling

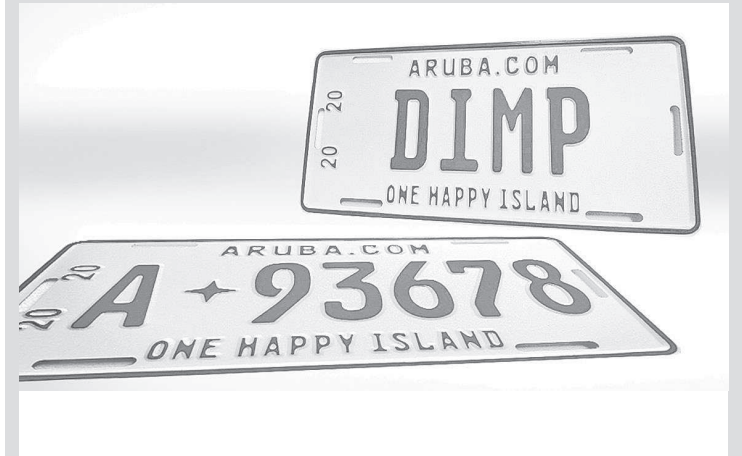
Dat hij Yoursave24 de volledige aankoopssom betaalde voor hij de lockers überhaupt gezien had verklaart hij aan de hand van het lucratieve sponsorcontract dat zou ingaan zodra de kluisjes in bedrijf waren. "En ik wilde de sponsor niet teleurstellen", aldus Van den Berg aan de telefoon. Het was zaak dat de kasten zo snel mogelijk op Aruba zouden arriveren. Daarnaast werkte het vertrouwen dat Yoursave24 een belangrijke partner was van de Oostenrijkse multinational KEBA en dat pakketdiensten DHL en Amazon gebruik maken van lockers van dezelfde makelij in woonbuurten voor het geval bewoners niet thuis

zijn. Die kasten functioneren goed. "Blijkbaar geldt dit voor de strandvariant niet."

Pay-back time

Er was een schuldbekentenis van de Duitse firma en er zou een toezegging zijn gedaan dat Van den Berg in totaal 250.000 euro teruggestort zou krijgen, ofschoon Van den Berg de totaal geleden schade op een half miljoen euro schat. Maar na een eerste termijn van 20.000 euro en nog wat snippers blijft de terugbetaalteller vooralsnog steken op 33.000 euro. Dat niet helpt is dat het document waarin staat dat Yoursave de twee-en-een-halve ton gaat terugbetalen onder het Duitse recht valt. Om een proces te starten in Duitsland moet je volgens Van den Berg flink in de buidel tasten. En veel geld heeft Van den Berg niet meer. Door het gedoe heeft hij zijn aandeel in een appartementencomplex in Den Haag moeten verkopen. En oom Angelo moest noodgedwongen ander werk zoeken om de financiering niet kopje onder te gaan. De nieuwe lockers leveren hem nog niet veel geld op. Het loopt, maar het loopt nog geen storm. Het kost hem gelukkig ook geen geld. "We draaien break even." Hij kan zeker nog boodschappen doen. Maar hij wil zijn geld terug. Zijn strijd tegen Yoursave24 zet hij daarom voort, met Opgelicht aan zijn zijde.

Betaling motorrijtuigenbelasting uiterlijk 31 januari

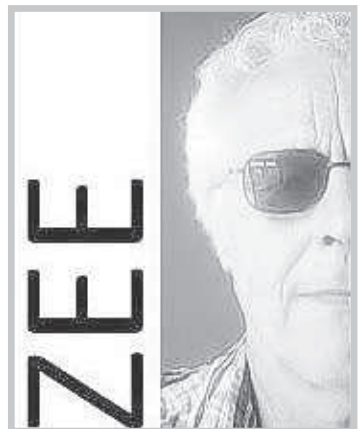
ORANJESTAD — De Belastingdienst laat weten dat bezitters van een auto of motor zich moeten realiseren dat de belasting uiterlijk 31 januari betaald moet zijn. Dit jaar is de situatie anders dan voorgaande jaren. Na betaling van de belasting kan de nummerplaat nog niet direct opgehaald worden. De nummerplaten voor 2020 zullen pas in maart beschikbaar zijn. Over deze gang van zaken beklagen verschillende Arubanen zich op sociale media. Waar de regering de tijd neemt voor het verstrekken van

de nummerplaten, moeten de burgers wel op tijd betalen, is de strekking van de klachten. Toch is het verstandig om voor de aangegeven datum de betaling in orde te maken, want de Belastingdienst legt een boete op bij niet of te laat betalen. Die boete bedraagt 50 procent van de verschuldigde belasting. De Belastingdienst wijst er nogmaals op dat betaling via internetbankieren de gemakkelijkste weg is om de belasting te voldoen. In dat geval moet dan wel de belasting voor het hele jaar voldaan worden.

ZEE

Het vuurwerkverbod

Nico van der Zee bespreekt in deze column regelmatig zinnige en onzinnige zaken. Reacties zijn welkom: nicovanderzee@gmail.com.

Nederlandse regering een uitspraak gaat doen over een gedeeltelijk verbod op vuurwerk. Knalvuurwerk en vuurpijlen maken dan de grootste kans om verboden te worden.

De situatie in Nederland is anders dan de situatie hier. Er is sprake van veel meer illegaal vuurwerk dat op de markt komt. Illegaal vuurwerk dat ook gevaar-

lijker is. De ziekenhuizen hebben het smoordruk, veel ledematen en ogen belevten hun laatste oudejaarsnacht en er zijn de laatste jaren telkens weer enkele doden te betreuren. Langzaam is in Nederland een meerderheid ontstaan die wel genoeg heeft van deze ellende. Daar komt nog bij dat de idiotie situatie is ontstaan dat hulpverleners van brandweer en ambulances met Oud en Nieuw ook nog een keer belaagd worden met vuurwerk terwijl ze hun taak proberen uit te voeren. Zoiets komt bij ons gelukkig niet structureel voor. Burgemeesters en politie dringen aan op een verbod of beperking van het knalvuurwerk en de druk op de regering is dermate groot dat het me niet zou verbazen als er vandaag een voorstel voor een verbod komt. Maar je weet het nooit, Rutte is bekend geworden als zoek-

van geitenpaadjes waarmee hij toch een onverwachte route kan kiezen.

De discussie op Aruba beperkt zich voornamelijk tot wat Facebook-groepen. Daar kwam het accent te liggen op de zorg voor huisdieren. Dat herken ik wel. We moesten dit jaar zorgen voor twee honden en een kat, met als complicatie dat een van de honden de kat naar het leven staat. Als het geknal zich zou beperken tot een avond, dan is het te doen, maar dat is niet zo. Het is nu eindelijk rustig, tien dagen moesten we vrede en rust proberen te handhaven omdat anderen zich wilden amuseren met geknal. We werden er tureluurs van.

Ik zou er niets op tegen hebben als we ook op Aruba geknal en vuurpijlen zouden verbieden, maar dat is een

beetje een hypocriet standpunt. Als puber heb ik me enorm vermaakt met allerlei knalvuurwerk. Ik heb zelfs vakantiewerk gedaan bij een distributeur van vuurwerk. Die verdeelde de laatste verkoopdag de aangebroken dozen onder het personeel. Voor een dag in het jaar was ik met die hoeveelheid vuurwerk de populairste jongen van de straat. Met die achtergrond moet ik maar niet teveel een verbod propageren.

Vandaag horen we dus of Nederland afscheid gaat nemen van een vuurwerktraditie. Een traditie die overigens niet eens zo heel oud is. Het lijkt erop dat wij hier nog wel even doorknallen, maar het is me wat waard als het voorlopig even rustig blijft. Ik wens u daarom een weekend zonder knallen toe.

TE HUUR

Een gemeubileerd appartement

gelegen aan de Vondellaan in Oranjestad.

Het appartement is uitgerust met air conditioning en bestaat uit een slaapkamer met twee eenpersoonsbedden, een badkamer en een keuken. Elektriciteit, water, kabel, wi-fi en een afvalcontainer zijn bij de huur inbegrepen. Kinderen en/of huisdieren zijn niet toegestaan.

De huur voor het appartement bedraagt 1200 florin per maand. Daarnaast moet er bij aanvang een borg van 1000 florin betaald worden. Het appartement is beschikbaar voor korte en lange termijn. Bij interesse of eventuele vragen kunt u van maandag tot en met vrijdag contact opnemen met mevrouw Willems op 582 4333 tussen 8.30 en 16.00.